

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Capvt I. De Potestate necessaria ad Confeßiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

B R E V I S

INSTRVCTIO PRO CONFESSIONIBVS EX- CIPiENDIS.

VÆ Confessario præcipuè cognoscenda sunt, ea videntur commodè reuocari posse quinque *CAPITA Primò*, ad Potestatem requisitam. *Secundò*, ad Scientiam. *Tertiò*, ad Prudentiam. *Quartò*, ad Bonitatem. *Quintò*, ad Curam in seruando Sigillo Confessionis.

C A P V T I.

De Potestate necessaria ad Confessiones.

PRIMO ergo quoad potestatem, tria sunt necessaria, ordo sacerdotalis, iurisdictionis, & vsus eius non impeditus. *Primùm* igitur ordo sacerdotalis necessarius est, qui quidem in re est character, quatenus ex Diuina ordinatione per illum quispiam deputatur, vt possit esse Iudex in foro pœnitentiæ.

Duplicem enim potestatem recipit Sacerdos in sua ordinatione, *vnam* in ordine ad consecrandum corpus Christi verum, *aliam* in ordine ad consecrandum corpus Christi mysticum, id est, ad absoluendum fideles.

Hæc autem dicitur potestas clauium; quæ duæ sunt. *Vna* est clavis scientiæ, per quam habet Sacerdos facultatem interrogandi pœnitentem, & cognoscendi causam eius. *Altera* est clavis potestatis, iudicandi scilicet causa

* cognit. a

cognita, absoluendo, vel ligando. Per hunc ordinem sacerdos fit proximè capax ad recipiendam iurisdictionem sine qua est de fide absolutionem nullam esse. Unde in illa in ordinatione ex vi ordinationis confertur iurisdictionis & omni hac priuari potest Sacerdos.

Habet tamen de facto quivis sacerdos etiam ante probationem ab Episcopo & iurisdictionem ab eo acceptam, potestatem plenam, id est, cum iurisdictione delegata ab Ecclesia (quæ etiam nunc ex tacito consuetudine summorum Pontificum perdurat, idque ostendit consuetudo & traditio) absoluendi quoscunque in tribus casibus. *Primo* in articulo mortis, vel morali periculo quæ auferatur, nec etiam excommunicato, aut degradato. *Secundo* à venialibus, quæ auferuntur ab denunciato, vel occiso percussore clerici. *Tertio* à mortalibus alias confectis, quæ eodem modo auferuntur à prædictis.

Secundum, quod est necessarium; est Iurisdictionis, id est, auctoritas, quæ unus est alteri superior in foro peccati mortali, quæ habetur per concessionem extrinsecam Ecclesie. Hæc autem duplex est. *Prima* ordinaria, & residet in ipso, qui ex vi alicuius muneris, & officij ad quod assumuntur sunt superiores alijs. *Secunda* delegata, quæ habetur per concessionem ab ordinarijs. Ordinaria autem est prima in Papa à Christo immediate, independens ab humana, & universalis quoad loca omnia, personas, culpas & modum utendi per se, vel per alium: ad quam reducitur potestas, quam habet summus Pœnitentiarius & Legatus à sacro. *Secundo* in Episcopo, Archiepiscopo, Primate, & Patriarcha, quæ dependet à Papa, & est cum restrictione ad locum diocesis, ad quam reducitur potestas, quam habent Generales, & Prouinciales in Religionibus. *Tertio* in Parocho, qui dicitur proprius Sacerdos, ad quem reducitur Vicarius eius perpetuus, Archipresbyter, & Superior immediatus in Religione, vt Rector, Prior, Guardianus, &c.

Delegata vero Potestas tribus modis esse potest. *Primo* à iure, respectu pœnitentium; qui possunt sibi eligere confessarium, & hæc, si sermo sit de iure diuino, est in solo Papa; si de humano, est in Episcopis, & eorum Superioribus, nec non etiam in inferioribus Prælatibus exemptis, qui

qui scilicet non subduntur Episcopis, vt sunt Prouinciales Religionum, & Abbates, & similes iuxta diuersum vsu Religionum. Eadem etiã videtur esse in Parochis, & simplicibus Sacerdotibus; saltẽ consuetudo in multis locis arguit facultatem esse concessã, vt pluribus deducit Suar. *sect. 3. disp. 27. tom. 4. in 3. parti. Secundo* à consuetudine, qualem habent omnes Sacerdotes in tribus casibus supradictis. *Tertio* ab homine per concessionem vel priuatã personã, vel communitati, qualem habent mendicantes & regulares.

Porro ante iurisdictionem, iure nouo, Trid. *sess. 23. cap. 15.* requiritur approbatio ordinarij, quã est vniuersalis respectu etiam Graduati & Doctoris: non comprehendit regulares in ordine ad confessiones audiendas aliorum regularium: hi enim possunt, sine vlla approbatione Episcopi, exponi ad confessiones aliorum regularium sola concessione suorum Superiorum regularium.

Debet autem hæc approbatio fieri ab Episcopo ipsius confessoris, nec est necessaria approbatio Episcopi ipsius poenitentis. Et quidẽ inter seculares approbatus simpliciter à suo ordinario, non eget alia approbatione ad hoc, vt possit eligi ab habente bullam per quam illi conceditur facultas eligendi aliquem ex approbatis, etiamsi talis Sacerdos approbatus sit extra suam dioccesim, modò tamen non mutauit domicilium, tunc enim exigitur etiam approbatio Ordinarij loci, in quo domicilium de nouo habent. At inter regulares, quia hi mutant Ordinarium mutatione loci, ideo requiritur semper noua approbatio Ordinarij illius loci ad quem accedunt. Nostri porro Patres habent priuilegium in itinere absoluendi quoscunque, modò non sint in loco, vbi est ordinarius; tunc enim eius licentia requiretur. Denique approbatus in vno loco, etiamsi post longum tempus redeat, non eget noua approbatione, modò non sit reuocata prior facultas.

Tertium, quod est necessarium, est vsus non impeditus. Potest autem esse impeditus in vniuersum triplici de causa. *Primo* ob reservationem peccati, quã quando ad esset (secusa necessitate implendi præceptum confessionis, & communicandi in Paschate, vel alia simili, quã

prætermitti non posset sine scandalo, vel infamia præteritis) non debet absolui: si tamen absolueretur, & potestatis esset in bona fide, teneret, modò confessus facta alia non reseruata; maneret autem obligatus ad se potestandum quamprimum superiori, vt absolueretur directè, nam indirectè tantum erat ab ijs absolutus. Ad hanc causam referri potest alia per similes ob excommunicationem reseruata; ea enim impedit vsum, nisi in casu necessitatis vitandi scandalum, vel infamiam propriam.

Secundò, potest esse impeditus, ob excommunicationem, vel suspensionem sacerdotis denunciata, per eum enim tollitur vsum validus iurisdictionis: quod si non in denunciatus Sacerdos, quia adhuc toleratur, valet absolutio, nec etiam peccat absolucendo, quando requiritur ab alijs in fauorem ipsorum.

Tertiò ob peccatum mortale: quamuis enim absolutio à Sacerdote existente in peccato mortali valeat, tamen peccaret mortaliter, si non habeat contritionem saltem existimatam. Hæc de primo.

CAPVT II.

De scientia necessaria ad confessionem.

QUOD ad scientiam, ea triplex esse debet, Iudicis, Medici, Doctoris.

§. I.

De Scientia quatenus est iudex.

PRIMò ergò, vt iudex, quædam Scientia est ei necessaria ad valorem Sacramenti, quædam ad licitum vsum, ad valorem requiritur, vt sciat formam absolutionis, & distinctionem peccati mortalis à veniali saltem in genere, vt verbi gratia, quòd hoc vel illud sit mortale prout gratia Dei, & faciens reum pœnæ æternæ: non sic veniale, nam si in particulari nesciret in singulis speciebus, vel præ-